

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁGHOZ FORDULT A KORMÁNYFŐ A BIZALMATLANSÁGI INDÍTVÁNY ÜGYÉBEN

A talárosok oldhatják meg a válságot

Az alkotmánybíróság vághat rendet a Nemzeti Liberális Párt és az USR-PLUS között kirobbant konfliktus miatti belpolitikai válságban, miután Florin Cîțu kormányfő és a PNL a taláros testülethez fordult a kormány ellen benyújtott bizalmatlansági indítvány feltételezett szabálytalanságai miatt.

» BALOGH LEVENTE

Miközben a parlament két kamrájának házelnökei a házbizottságok korábbi bojkottja nyomán saját hatáskörben hívták össze mára a parlament két házának együttes ülését a Florin Cîțu nemzeti liberális párti (PNL) miniszterelnök ellen a Mentsétek meg Romániát Szövetség – Szabadság, Egyenlőség és Szolidaritás Pártja (USR-PLUS) és a Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) által benyújtott bizalmatlansági indítvány szövegének ismeretására, Cîțu és a PNL vezetőségének őt támogató szárnya közölte: alkotmánybírósághoz fordul az indítvány miatt, a panasz kivizsgálásáig pedig a PNL törvényhozói nem vesznek részt az indítvánnyal kapcsolatos üléseken.

Ludovic Orban, a képviselőház és Anca Dragu, a szenátus elnöke tegnapi közleménye szerint ma délután négy órára hívta össze a parlament két házát az indítvány szövegének felolvasására. A dokumentumban kitérnek arra, hogy a házbizottságok egyesített ülése immár négy alkalommal is határozatképtelen volt, így nem tudott az indítvány napirendre tűzéséről dönteni, holott egy korábbi alkotmánybí-

rósági ítélet értelmében a bizalmatlansági indítvány akadályozása sérti a jogállamiság alkotmányos elveit.

Orban ennek nyomán még kedden saját hatáskörben értesítette a kormányt az indítvány benyújtásának tényéről, hiszen a PNL és a Szociáldemokrata Párt (PSD) – amely jelezte, nem akar döntőbíró lenni a PNL és az USR-PLUS vitájában – bojkottálta a házbizottsági üléseket.

Cîțuék megfenyegették Orbant

Florin Cîțu miniszterelnök – aki Orban legfőbb kihívója a PNL elnöki tisztségéért zajló küzdelemben, ennek tudható be, hogy az mindent megtesz a megbuktatása érdekében – viszont tegnap bejelentette: alkotmánybírósághoz fordulnak, és kéri az alkotmányos természetű konfliktus megállapítását a kormány és a parlament között. Megkérdőjelezi ugyanis az indítvány támogatói aláírásainak törvényességét, több képviselő és szenátor ugyanis előbb csak beszkenelt változatban küldte el a kézjegyet, és csak utólag írták alá személyesen is a dokumentumot. Azt is felróják, hogy Orban a törvényes procedúrát mellőzve, házbizottsági döntés nélkül indította el a bizalmatlansági indítvány parlamenti vitájának folyamatát.

Emellett a PNL elnökségének Cîțut támogató tagjai arról is döntöttek, hogy a párt bojkottálja a mára összehívott parlamenti ülést. A kormányfő burkoltan meg is fenyegette Orbant, mondván: a PNL egyetlen törvényhozója sem tehet lépéseket annak érdekében, hogy megbuktassa a saját kormányát vagy a miniszterelnököt, ellenkező esetben a párt alapszabályában rögzített szankciókkal kell szembenéznie. Azt is hozzátette:

annak ellenére, hogy az USR-PLUS „az AUR-ral és a PSD-vel szövetségben a kormány megbuktatására”, még van visszaút, és van lehetőség a tárgyalásra. Arra buzdította a korábbi koalíciós partner honatyáit, hogy vonják vissza támogatásukat a bizalmatlansági indítványtól.

Orban a nap folyamán az összes politikai vezetőt a válság rendezésére szólította fel, és leszögezte: a PNL-nek kell a vezető kormánypártnak maradnia. Egyben úgy vélekedett: a bizalmatlansági indítvánnyal szembeni bármilyen bojkott merénylet a demokrácia és a jogállamiság ellen. Az ellenzéki PSD eközben jelezte: jelen lesz a parlament mai ülésén.

Egyébként Klaus Iohannis államfő tegnap elfogadta az USR-PLUS-os miniszterek lemondását, és azt, hogy a helyükre ügyvivőként a másik két párt miniszterei kerüljenek. Így Tancoz Banra környezetvédelmi miniszter ideiglenesen kutatási és fejlesztési, Cseke Attila fejlesztési és közmunkaügyi miniszter egészségügyi, Dan Vilceanu pénzügyminiszter közlekedési, Florin Cîțu kormányfő beruházási, Virgil Popescu energiaügyi miniszter pedig gazdasági tárcavezetőként is tevékenykedik legtöbb 45 napig.

Nem zárható ki a kisebbségi kormány

Eközben Robert Sighiartău, a PNL főtitkára azt sem zárta ki, hogy az USR-PLUS kilépésének véglegessé válása után kisebbségben kormányozzanak tovább. A politikus kedden este a B1 hírtelevízióknak nyilatkozva elmondta, az első opció mindenképpen az, hogy megmarad a koalíció az USR-PLUS-szal egy közép- és hosszú távon is életképes többség kialakítása érdekében.

A PNL és az RMDSZ alkotta kisebbségi kormány ugyanakkor csak abban az esetben lenne életképes, ha azt a legnagyobb ellenzéki párt, a Szociáldemokrata Párt (PSD) támogatná a parlamentben. Marcel Ciolacu, a PSD elnöke ugyanakkor kijelentette: pártja csakis abban az esetben hajlandó kormányra lépni, ha ő adhatja a miniszterelnököt, kisebbségi kormányt pedig nem támogatna. Ehelyett előrehozott választásokat akar, hogy pártja azokat követően kaphasson kormányalakítási megbízást.

Az USR-PLUS ugyanakkor úgy lépett ki a kormányból, hogy valójában még mindig tagja annak: a párt köreiből kinevezett prefektusok és alprefektusok, illetve az alacsonyabb szintű kormányintézményekben tisztséget betöltő emberek közül egy sem mondott le.

Nem hagyja magát. Cîțu ellentámadásba lendült volt szövetségeseivel szemben

FACEBOOK/REAGIRIN CÎȚU

Kelemen: nincs alternatívája a koalíciónak

» HÍRÖSSZEFOGLALÓ

Kelemen Hunor szerint nincs alternatívája a PNL, az USR-PLUS szövetség és az RMDSZ alkotta jelenlegi kormánykoalíciónak, az RMDSZ elnöke ezért kifejezte reményét, hogy a két román pártban esedékes tisztújítás után az USR-PLUS visszatér a koalícióba. A bukaresti kormányban miniszterelnök-helyettesi tisztséget betöltő politikus kedden az RMDSZ Tíz perc Bukarest című kormányzati videótájékoztatójában fejtette ki álláspontját a politikai válságról.

Megállapította: Romániában példátlan, hogy „egy magát progresszívnek, liberálisnak nevező párt (USR-PLUS) összefogjon egy neolegionárius, szélsőjobboldali, idegengyűlölő, magyargyűlölő párttal (a Románok Egyesüléséért Szövetséggel – AUR)”, és bizalmatlansági indítványt terjesszen be saját kormánya ellen. Kelemen Hunor színterint USR-AUR együttműködés óriási károkat okoz az egész társadalomnak. „Még mindig van innen visszaút, bízom benne, hogy a következő hetek jobb belátásra fogják bírni a kollégákat” – jelentette ki az RMDSZ el-

nöke. Elismerte, a továbblépést nehezíti, hogy mind a PNL, mind az USR-PLUS tisztújításra készül, ezért a koalíciós együttműködés helyreállítása szerinte csak október 2-a (az USR-PLUS kongresszusa) után lehetséges. A kisebbségi kormányzás lehetőségére utalva leszögezte: az országnak ehelyett inkább az lenne az érdeke, hogy egy „tiszt, világos többség” legyen a parlamentben.

Kelemen tegnap a Digi 24 hírtelevízióknak nyilatkozva arról beszélt: a két román kormánypárt már a 2024-es választásokra készülődve robbanthatna fel a koalíciót.

» RÖVIDEN

Egyre nő az intenzív osztályon ápoltak száma

Maradt 2000 fölött a 24 óra alatt koronavírussal diagnosztizáltak száma: a tegnapi adatok szerint 17 132 PCR- és 23 710 antigéntesztből 2079 lett pozitív. Ezzel az igazolt fertőzöttek száma 1 111 155, a gyógyultaké pedig 1 060 931-re nőtt. A kór szövődményeiben 30-an haltak meg, közülük 27-en krónikus betegek voltak. Ezzel az elhalálozások száma 34 792. A kórházakban 3742 fertőzöttet ápolnak, közülük 470-et intenzív osztályon.

Elítélték Nelu Iordachét, a román „aszfaltkirályt”

Jogerősen tizenegy év és kilenc hónap börtönbüntetésre ítélte tegnap a bukaresti ítéltábla az „aszfaltkirályként” is emlegetett Nelu Iordache üzletembert, akit európai uniós pénzek eltérítésében, csalásban és többrendbeli okirat-hamisításban találtak vétkesnek. A Iordache által birtokolt Romstrade építőipari vállalatnak a köréje szerveződött román-portugál konzorcium révén kellett volna megépítenie a Nagylak és Arad közötti autópályát, de 2012-ben az Országos Ütügyi Vállalat felbontotta a szerződést a konzorciummal, miután egy év alatt a munkálatok alig 20 százalékát végezték el a tervezett 70 százalék helyett. Az ügyészek kiderítették, hogy Iordache 5,5 millió eurót sikkasztott el a dél-erdélyi autópálya építésére kiutalt pénzből, és azt olyan adósságok törlesztésére, illetve olyan beszerzésekre fordította, amelyeknek semmi közük nem volt a 85 százalékos uniós forrásból finanszírozott sztrádaépítési szerződéshez.

Elbúcsúzhat kedvezményeitől Bănescu

Elveszítheti a volt államfőként neki járó kedvezményeket Traian Bănescu, miután a képviselőház kedden döntő kamaraként elfogadta azt a törvénymódosítást, amelynek értelmében azon exelnökök, akik együttműködtek a kommunista titkosrendőrséggel, a Szekuritáttal, nem jogosultak a juttatásokra. A módosítás értelmében az érintettek elveszítik protokoll-lakásukat, az állam által biztosított tanácsadójukat és titkárukat, nem jogosultak a személyes védelemre és a gépkocsira, amit a kormányország biztosít, emellett nem kapják tovább havi illetményüket, amely a hivatalban levő államfő illetménye 75 százalékkal egyenlő. Bănescu, aki 2004 és 2014 között töltötte be az államfői tisztséget, jelen állás szerint egyedülként érintett, mivel 2019 szeptemberében a bukaresti ítéltábla alapfokon már kimondta, hogy együttműködött a kommunista titkosrendőrséggel. Az exelnök esetében a Szekuritáté Irattárát Vizsgáló Országos Tanács (CNSAS) beadványa nyomán járt el az ítéltábla. Az átvilágítóbizottság szerint Traian Bănescu még a konstancai tengerészeti egyetem hallgatójaként, 1972-ben jelentett kollégáiról. Az exállamfő Petrov álnéven jelentett.

Megalakult az új afgán kormány

Megalakult Afganisztánban a tálibok alkotta átmeneti kormány Hasszán Ahund molla vezetésével. A kormányfő első helyettesének tisztségét Abdul Gáni Baradar molla, a tálibok politikai bizottságának vezetője veszi át, míg a második helyettes posztjára Abdul Szalam Hanafi, a mozgalom katari politikai irodájának egyik tagja került. Hasszán Ahund molla a radikálisok egyik kevésbé ismert vezetője, aki vélhetően a rivális tálib frakciók közötti kompromisszumos megoldásként került a kormányfői tisztségbe.